

معاشرت های ممنوع

[لینک کوتاه](#)

۱۳۹۴/۱۱/۱۹ - ۱۰۴۰ بازدید

از دیدگاه اسلام، معاشرت و دوستی با چه کسانی منع شده است؟

انسان‌ها در زندگی همواره از کسانی که با آنها رفت و آمد دارند الگوهای رفتاری خود را برداشت می‌کنند و همین امر موجب تأثیرگذاری مستقیم همنشینان در اخلاق و اعتقادات انسان می‌باشد. خداوند متعال نقش همنشین را تا حد عاقبت به شر نمودن انسان بیان نموده و می‌فرماید: **(((وَيَوْمَ يَعَضُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا يَا وَيْلَتَى لَئِنِّي لَمَّ أَتَّخِذُ فَلَانًا خَلِيلًا لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَدُولًا)))** [فرقان (۲۵)، آیات ۲۷-۲۸].

«به خاطر بیاور روزی را که ظالم دست خویش را از شدت حسرت به دندان می‌گزد و می‌گوید: ای کاش با رسول خدا راهی برگزیده بودم، ای وای بر من!

کاش فلان [شخص گمراه] را دوست خود انتخاب نکرده بودم! او مرا از یاد حق گمراه ساخت، بعد از آن که آگاهی به سراغ من آمده بود، و شیطان همیشه مخدول کننده انسان بوده است».

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) نیز در این باره می‌فرماید:
«الْمَرْءُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ فَلْيَنْظُرْ أَحَدَكُمْ مَنْ يُخَالِلُ» [بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۱۹۲]؛ «انسان بر دین دوستش است پس هر یک از شما مراقب باشد که با چه کسی دوستی می‌کند».

لذا اسلام اجازه معاشرت و برقراری ارتباط با هر کسی را نداده و برای معاشرت با دیگران معیارهایی را مطرح نموده و از پیروان خود می‌خواهد از همنشینی با کسانی که این ارزش‌ها و معیارها را ندارند دوری کنند. از همین رو در آیات و روایات متعددی از معاشرت و دوستی با برخی افراد که از لحاظ اعتقادی و اخلاقی معیارهای اسلامی سنخیت ندارند، منع نموده که به تعدادی از آنها به صورت فهرست وار اشاره می‌نماییم:

کافران

در قرآن کریم آمده است:

((لا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ...)) [آل عمران (۳)، آیه ۲۸]؛

«افراد باایمان نباید به جای مؤمنان، کافران را دوست و سرپرست خود انتخاب کنند».

دشمنان خدا و مؤمنین

خداوند متعال در قرآن می‌فرماید:

((يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ)) [ممتحنه (۶۰)، آیه

۱.۱؛

«ای کسانی که ایمان آورده‌اید! دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید!»

منحرفان اعتقادی

امام صادق(علیه السلام) در این باره فرموده‌اند:

«لَا تَصْحَبُوا أَهْلَ الْبِدْعِ وَلَا تُجَالِسُوهُمْ فَتَصِيرُوا عِنْدَ النَّاسِ كَوَاحِدٍ مِنْهُمْ» [

الكافی، ج ۲، ص ۳۷۵.؛ «رفاقت نکنید با بدعت‌گرایان، و همنشین آنها

نشوید تا در نظر مردم یکی از آنها شمرده شوید».

سبک شمارندگان نماز

پیشوای ششم شیعیان فرموده‌اند:

«اِحْتَبِرُوا إِخْوَانَكُمْ بِخَصْلَتَيْنِ فَإِنْ كَانَتَا فِيهِمْ وَإِلَّا فَاعْزُبْ ثُمَّ اعْزُبْ ثُمَّ اعْزُبْ

مُحَافَظَةً عَلَى الصَّلَوَاتِ فِي مَوَاقِفِهَا وَ الْبِرِّ بِالْإِخْوَانِ فِي الْعُسْرِ وَالْيُسْرِ» [کافی،

ج ۲، ص ۶۷۲.؛ «دو خصلتند که در هر که باشند خوب است و اگر در کسی

نباشند دور شو از او سپس دور شو و باز هم دور شو، گفته شد که آن دو

خصلت کدامند؟ فرمود: نماز در وقت خودش و مواظبت بر آن، و نیکی

کردن به برادران دینی در سختی و راحتی».

غافلان از یاد خدا

خداوند متعال می‌فرماید:

((وَلَا تُطِغْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَ اتَّبَعَ هَوَاهُ وَ كَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا))) [كهف

(۱۸)، آیه ۲۸.]؛

«و از کسانی که قلبشان را از یاد خود غافل ساختیم اطاعت مکن! همان‌ها که از هوای نفس پیروی کردند، و کارهایشان افراطی است»

کسانی که احکام دید را نادیده می‌گیرند

پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) فرمود: «چهار چیز دل را می‌میراند که یکی از آنها همنشینی با مردگان است». سوال کردند: همنشینی با مردگان چیست. حضرت فرمود:

«مَجَالَسَةُ كُلِّ صَالٍّ عَنِ الْإِيمَانِ وَ جَائِرٍ فِي الْأَحْكَامِ» [بحار الأنوار، ج ۱،

ص ۲۰۳.]؛ «همنشینی با کسانی که ایمان را گم کرده و از پایبند بودن به آنچه را که شرع امر کرده منع می‌کنند».

دروغگو، گناهکار، بخیل، نادان و قاطع رحم

امام سجاد (علیه السلام) در توصیه‌ای فرزندش امام باقر (علیه السلام) را از رفاقت با پنج دسته برحذر داشته و فرموده:

«ای فرزندم، به پنج گروه نظر کن و با آن‌ها رفاقت نکن و سخن نگو و همراه آن‌ها نشو:

از رفاقت با دروغ گو بپرهیز که او مانند سراب است که نزدیک را دور و دور را نزدیک جلوه می دهد.

از دوستی با فاسق (گناهکار) اجتناب کن که تو را به یک لقمه یا کم تر می فروشد.

از رفاقت با بخیل خودداری کن که تو را در زمانی که نیاز به او داری، رها می کند.

از مصاحبت با نادان بپرهیز که او می خواهد به تو نفع رساند. اما ضرر می رساند.

از دوستی با کسی که از خویشاوندانش بریده، دوری کن که او را در قرآن ملعون یافته ام». [ر.ک: بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۱۹۹].

آداب معاشرت با دوستان

ریشه < اجتماعی فرهنگی > سبک زندگی (اجتماعی، فرهنگی)

< سبک زندگی اسلامی (اجتماعی، فرهنگی)

مطالب مرتبط

- نظم و برنامه ریزی
- معاشرت با همسر